

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL DESCANS (CIRCULACIÓ I ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 22 de gener de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Vivia en un edifici ubicat al carrer de Jerez, molt pròxim a un centre de treball dels serveis de neteja.
- Davant de l'edifici hi havia una zona reservada per a l'estacionament de motos. Denunciava que part del personal dels serveis de neteja feia ús d'aquella zona d'estacionament de manera incívica, ja que provocaven sorolls insuportables per al veïnat, especialment perquè els dormitoris donaven justament a aquest espai.
 - Des de les 6.00 del matí, de dilluns a diumenge, persones treballadores de l'equipament estacionaven les seves motocicletes a la zona d'estacionament de motos, i també a la vorera.
 - Denunciava que hi havia motocicletes de gran cilindrada (algunes de la marca Harley Davidson), que sempre eren les mateixes, que feien cops de gas, acceleracions, converses a crits, sorolls de clàxon, i romanien amb els motors engegats més temps del necessari per fer les maniobres d'estacionament i posada en marxa.
 - Els sorolls es produïen sobretot a l'entrada i la sortida del centre de treball.
- Considerava que el soroll superava els límits legals, si bé no s'havia fet cap mesura.
- Des del 2022 havia presentat diverses queixes en què sol·licitava reiteradament que es reubiqués la zona d'estacionament de motos a un altre tram de carrer en què no hi haguessin habitatges, cosa que considerava possible.
- El 10 de juny de 2023 la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) li va respondre que les possibles actuacions s'estaven debatent a la Taula de Mobilitat del Districte, i

que s'havien traslladat les queixes veïnals a l'empresa que prestava el servei. També que, en la mesura del possible, les patrulles intentarien passar per la zona. Atesa la reiteració de les queixes per part de l'interessat, que ja havien rebut resposta, la GUB va informar que no s'atendrien queixes successives pel mateix motiu.

- En ocasions anteriors la GUB havia suggerit que en cas de molèsties calia trucar al 112, però el promotor de la queixa considerava que això era ineficient, ja que creia que la GUB no es presentaria.
- Considerava que no s'havia fet res per traslladar la zona d'estacionament de motos, i que l'Ajuntament estava fent cas omís a la seva queixa. També que la GUB no motivava suficientment les seves respostes i que actuava amb arbitrietat.
- Demanava la intervenció de la Sindicatura de Greuges perquè l'Ajuntament traslladés la zona d'estacionament de motocicletes.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Àrea de Prevenció i Seguretat i al Districte d'Horta-Guinardó** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 1 de febrer de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 19 de febrer i 21 de juny de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. Els escrits exposen les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Abast de l'estudi de la queixa

Com a qüestió preliminar, cal destacar que aquesta Sindicatura ja va estudiar una queixa amb algunes similituds que va impulsar la mateixa persona (22Q001191).

En concret l'interessat es queixava dels sorolls i les molèsties provocades pel personal dels serveis de neteja, i que consistien en la presència continuada de vehicles aturats sobre la vorera amb els motors en marxa, camions i màquines que carregaven aigua de matinada, i personal que entrava i sortia del centre parlant a crits.

Fruit d'aquell estudi es va constatar que l'equipament havia patit un incendi i era per això que, temporalment, es van dur a terme tasques relacionades amb els vehicles del servei fora de les instal·lacions.

Els informes rebuts durant la tramitació d'aquesta nova queixa, 24Q000070, també s'han referit a aquella situació, i informen que ja va cessar.

Així, doncs, **la present queixa se centrarà en les molèsties que assenyalava l'interessat en relació amb l'ús de la zona d'estacionament de motos.**

2. Atenció rebuda a les queixes IRIS

A l'expedient consta informació sobre nou queixes IRIS, set que va presentar el promotor de la queixa i dues d'altres persones.

Si bé no s'ha informat de les dates de totes aquestes, pel contingut se'n dedueix que les relacionades amb l'incendi (i que per tant es poden situar durant l'any 2022) les va gestionar el servei de Medi Ambient i Serveis Urbans, del qual depèn el servei de neteja.

D'altra banda, les relacionades purament amb la petició del trasllat de la zona de motos són més recents i les va gestionar la GUB. Són totes del promotor de la queixa, excepte una que és d'una altra persona.

Respecte de les respostes que va enviar la GUB al promotor de la queixa en destaquem les següents:

- Resposta 1: la GUB va informar que s'havia recordat al personal la necessitat de respectar el descans del veïnat; que es passava al servei competent la seva petició que reubiquessin les places de motocicletes a una zona menys molesta,

i es recordava l'opció de trucar al 112 cada vegada que fos necessari per denunciar qualsevol infracció.

- Resposta 2 (10.06.2023): La resposta rebuda va ser la següent:
 - o Us informem que aquesta problemàtica s'ha parlat a la Taula de Mobilitat que es fa amb el Departament de Llicències i Inspeccions, i es valorarà trobar una altra ubicació per a l'estacionament de motocicletes. També s'ha parlat amb els responsables de l'empresa de neteja per informar els treballadors de les molèsties que generen i minimitzar-les. Les patrulles tenen coneixement dels fets i en la mesura de les possibilitats s'intentarà fer passades pel lloc. Finalment, donat que la seva petició s'ha tractat en dues ocasions, una primera manifestant la postura municipal i una segona reiterant la resposta inicial, us informem que no s'atendrà novament la mateixa petició.
- Resposta 3: Quan l'interessat insisteix en la seva queixa, la GUB hi contacta telefònicament. Després la patrulla d'horari diürn fa una reunió amb els responsables de l'equipament per parlar de la problemàtica i se'ls demana que cessin les molèsties.

Respecte de la queixa d'una tercera persona, la GUB informa que es queixava del mateix que l'interessat, però en aquest cas, com que és posterior, ja es pot informar del resultat de la decisió de la Taula de Mobilitat, i per això **s'afegeix que des del Departament de Mobilitat es descarta moure les places de motocicleta**, pel fet que sempre se situen al voltant de passos de vianants i de guals per afavorir la visibilitat i evitar accidents.

El tractament de les queixes IRIS està regulat al Decret d'alcaldia S1/D/2017-2348, de 7 de juliol de 2017, d'aprovació de la nova regulació del sistema informàtic per a la gestió de comunicacions dels ciutadans, d'incidències, reclamacions, queixes, suggeriments, peticions de servei, consultes web i agraïments (IRIS). Amb relació a la regulació sobre queixes reiteratives, efectivament es preveu que **no es tramitaran les comunicacions abusives quan el ciutadà o ciutadana faci comunicacions reiterades sobre el mateix tema i l'Ajuntament ja les hagi contestat**, així com les comunicacions fraudulentas o que continguin insults o amenaces o siguin ofensives per a les autoritats o els treballadors i treballadores municipals.

De la informació de les respostes se'n dedueix que el tractament de les queixes ha estat conforme a la normativa, i que la GUB, a més a més de respondre les queixes, ha intentat mediar entre les parts. Ara bé, la GUB hauria dotat de més qualitat la resposta global **si hagués mantingut informat l'interessat de l'evolució de l'assumpte**, cosa que, de la informació que consta a l'expedient, sembla que no va passar, sens perjudici del contingut de la conversa telefònica, de la qual aquesta

Sindicatura no ha rebut informació detallada. En qualsevol cas, **no consta que se li hagués comunicat que s'havia rebutjat canviar de lloc la zona de motos ni els motius.**

Recordem, en aquest sentit, que l'article 3.1.b de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, inclou, entre els principis generals, la simplicitat, claredat i proximitat.

Pel que fa a l'atenció a la ciutadania, l'article 23.1.b) de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, reconeix el dret de la ciutadania a plantejar suggeriments i queixes amb relació al funcionament de l'activitat administrativa.

3. Actuació municipal per garantir el dret al descans

El principal motiu de queixa són les **molèsties per sorolls derivades de l'ús de la zona de reserva de l'estacionament de motocicletes**, sobretot a primera hora del matí.

D'acord amb la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, la ciutadania té reconegut el dret a la tranquil·litat a la ciutat (art. XX). El municipi controla rigorosament l'emissió de sorolls i vibracions de tota mena. Les autoritats municipals han d'adoptar polítiques de prevenció de la contaminació acústica sobre la base del principi de precaució (art. XVIII).

En termes similars, la Carta de drets i deures de la ciutat de Barcelona estableix que totes les persones tenen dret a gaudir de la tranquil·litat dins la ciutat, sense perjudici de l'activitat cultural, comercial i industrial. L'Ajuntament ha de controlar tota mena d'emissions perjudicials per a la salut i el benestar de les persones i facilitar solucions als conflictes entre particulars causats per sorolls mitjançant l'assessorament i la mediació (art. 31).

Quant a l'objecte de la queixa, és convenient fer alguns apunts:

- La mera presència d'una zona d'estacionament de motocicletes davant d'un edifici d'habitatges no és un fet que generi per si mateix cap vulneració al dret al descans. De fet, la ciutat de Barcelona està plena de zones d'estacionament de motocicletes davant d'habitatges que, sovint, donen als dormitoris.

C/ Jerez / Google Maps

- De la mateixa manera, la mera tinença i ús de motocicletes de gran cilindrada és legal i, a priori, compatible amb el respecte a les diverses normatives implicades, la de sorolls inclosa. Una altra cosa són les motocicletes que s'hagin manipulades, la qual cosa és independent de la cilindrada i marca.

Així el quid de la qüestió no és on s'ubica la zona d'estacionament de motocicletes, sinó si l'emissió dels sorolls de les motocicletes està per sobre dels límits legals.

Atès que no s'ha fet cap prova de sonometria, i que el promotor de la queixa insisteix en les molèsties, **aquesta Sindicatura considera que és necessari fer aquesta mesura** per dirimir de manera definitiva si els sorolls superen els límits legals.

Atès que segons manifesta el promotor de la queixa, es tracta sempre dels mateixos vehicles, també seria convenient que la GUB fes alguna **actuació per confirmar si es tracta de motocicletes manipulades**.

Mentre la prova de sonometria no es faci, l'interessat pot trucar al 112 tal com se l'ha informat. És veritat que la GUB podria no atendre la petició d'intervenció, ja que treballa per prioritats, i a més les molèsties es produeixen en un horari amb menys dotació de patrulles, però res impedeix que l'interessat utilitzi aquesta via, que és la idònia per a aquestes actuacions.

4. Potestat discrecional de l'Administració

També cal reflexionar sobre els límits de la participació ciutadana i sobre la potestat discrecional de l'Administració.

L'Ajuntament té competència pròpia pel que fa al traçat i les característiques de la xarxa viària, i l'ordenació del trànsit de persones i vehicles (art. 65 i 93 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona), i la senyalització viària constitueix una decisió que s'emmarca en el que es coneix com a potestat de decisió discrecional de les administracions públiques.

Així, entre diferents solucions tècniques, totes elles possibles i legítimes, l'Administració pública opta per una solució que ha de ser la millor possible aplicant els principis de bona administració i equitat, per tal de no incórrer en arbitrarietat, conducta prohibida per la Constitució espanyola.

En aquest sentit, l'article 69 de la Llei 7/1985, reguladora de les bases del règim local, diu que les formes, els mitjans i els procediments de participació que les corporacions estableixin en l'exercici de la seva potestat d'autoorganització no poden, en cap cas, menyscar les facultats de decisió que corresponguin als òrgans representatius regulats per la llei.

Per això, el promotor de la queixa ha de ser conscient que si bé és legítim proposar que es traslladi la zona d'estacionament de motos, que s'accepti la seva proposta no és exigible.

La informació que obra a l'expedient acredita que la seva sol·licitud s'ha atès correctament, i per això la GUB la va portar a la mesa de decisió corresponent, que no és la mateixa GUB sinó la Taula de Mobilitat del districte. Es va valorar en tres taules, les de juny, juliol i agost del 2022, amb resultat desfavorable per criteris de seguretat, ja que, d'acord amb els criteris tècnics aplicables, les zones d'estacionament de motocicletes s'han de situar al voltant de passos de vianants i de guais per afavorir la visibilitat i evitar accidents.

Vist l'anterior, aquesta Sindicatura **no aprecia cap greuge en aquesta decisió, que ha valorat l'Ajuntament amb criteris tècnics.**

5. Estacionament de motos a les voreres

L'objecte de la queixa també fa referència a l'estacionament de motocicletes a la vorera.

Aquesta Sindicatura ja s'ha pronunciat anteriorment sobre la problemàtica de l'estacionament de motocicletes a les voreres¹. Aquesta pràctica suposa un mal ús i un ús intensiu no justificat de l'espai públic. A més de treure espai a les persones usuàries naturals de les voreres, que són les persones vianants, les motocicletes poden posar en entredit l'accessibilitat i la seguretat de l'espai públic de determinats col·lectius, com les persones amb mobilitat reduïda o la gent gran.

¹ https://www.sindicaturabarcelona.cat/wp-content/uploads/202407_Dret-espai-public-i-dret-accessibilitat_estacionament-motos-sobre-la-vorera-del-carrer-dArnau_24Q000665.pdf

L'article 40 de l'Ordenança de circulació de vehicles i vianants (OCVV) estableix que no es pot estacionar en voreres de menys de 3 metres. Si la vorera fa entre 3 i 6 metres d'amplada, es pot aparcar amb requisits: en paral·lel a la vorera (a un mínim de 0,5 metres del límit de la vorada) i entre els escocells, sense entorpir el pas de sortides de pàrquings, papereres, contenidors i a un mínim de 2 metres dels passos de vianants i les parades d'autobús, i deixant 3 metres lliures de pas.

En aquest sentit, i atenent les queixes presentades, **caldrà que l'Ajuntament impulsés alguna actuació per confirmar la presència injustificada de motocicletes estacionades a la vorera**, i si escau, imposi les denúncies que corresponguin i, fins i tot, avisi la guara municipal per retirar els vehicles.

Quant a la coordinació interadministrativa, l'article 3.1.k) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, imposa a totes les administracions públiques l'obligació de servir amb objectivitat els interessos generals i actuar d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, i han de respectar, en la seva actuació i en les seves relacions, els principis de cooperació, col·laboració i coordinació interadministrativa.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Ajuntament ha estat ajustada a dret però podria ser més eficaç per garantir el dret al descans i a la bona administració.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte d'Horta-Guinardó** que faci una mesura de les emissions de soroll de les motocicletes que arriben al centre de treball de neteja a l'hora d'entrada.
- **Recomanar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que faci una inspecció per comprovar si les motocicletes compleixen les condicions tècniques o si, per contra, han estat manipulades. També, si escau, que denunciï les motocicletes que estiguin estacionades indegudament a la vorera.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.